

JOENSUU (Eno) Kesälampi 3

Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus

MUSEOVIRASTO

Arkeologian osasto, koekaivausryhmä II

Simo Vanhatalo 2009

KAIVAUSKERTOMUS

Kohteen nimi:	Joensuu (Eno) Kesälampi 3
Muinaisjäännöslaji:	kivikautisen asuinpaikan ympäristö
Muinaisjäännösrekisterinumero:	1000000771
Inventointinumero:	-
Lääni:	Itä-Suomen lääni
Kunta, kunnanumero:	Joensuu (entinen Eno), 167
Kylä, kylännumero:	Eno, 167
Tila, rek.no:	Miihkalinniemi, 33:84
Kiinteistötunnus:	167-435-33-84
Maanomistaja:	Pauli Määttänen
Osoite:	Venemiehentie 1, 80710 Lehmo
Gt-kartta:	9
Perus/Maastokartta:	MK 433101 Ukkola, pain. 1995
Yhtenäiskoordinaatit:	P: 6987551 tutkitun alueen keskipiste I: 3657903 Z. 96.35 – 97.00
Peruskoordinaatit:	X: 6983735 tutkitun alueen keskipiste Y: 4505697 Z. 96.35 – 97.00
Paikannusmenetelmä:	Garmin III P-satelliittipaikannin (tarkkuus ± 2 m)
Rahoittaja:	Museovirasto, koekaivausryhmä II
Tutkimusaika ja -tapa:	22.6.–2.7.2009, koekaivaus, koekuopat ja tasokaivaus
Tutkimusala / kaivausala:	4000 m ² / 37 m ²
Kaivauksenjohtaja:	Simo Vanhatalo, HuK
Piirtäjä ja tutkimusavustaja:	Riikka Mustonen FM ja Jan-Erik Nyman HuK
Kaivajat:	1, Fredrik Gunnarsson
Kaivauslöydöt:	KM 37920:1–195. Diar. 13.7.2009
C14-ajoitukset:	- (näytteet otettu, ei lähetetty analysoitaviksi)
Valokuvat:	F. 145774: 1–16, kuvat 1–16, luettelo s. 5, 4 kuvataulua, s. 14–17
Diat:	D. 61284:1–11, luettelo s. 6
Digikuvat:	DG. 690: 1–24, luettelo s. 7–8, 5 kuvataulua, s. 18–22
Gt-karttaote:	GT 9, pain. 2000, s. 9
Perus/Maastokarttaote:	MK 433101 Ukkola, pain. 1995, s. 10
Kartat:	Yleiskartta 1:500, A4, s. 11 Vaaituskartta 1:50, A4, s. Profiili- ja tasokartta 1:25, koekuopan 506/204.7 pohjoisprofiili A ja itäprofiili B, ruutujen 501–502/204–205 tulisija ja ruudun 505/204 punaisen hiekan läikkä, A4, s.
Aikaisemmat kaivaukset:	2002 Simo Vanhatalo
inventointi:	2003 Petro Pesonen
tarkastukset:	2008 Sirkka-Liisa Seppälä saunarakennussuunnitelman maastotarkastus 11.9.2008.
muut tiedot:	Museoviraston kirjeet: 329/304/2008 Diar. 22.9.2009 Rauhoitusilmoitus 1000006791, kirje 93/301/2008
Aikaisemmat löydöt:	KM 34154:1 Löytöpaikka A; yksi kvartsi-iskos KM 34154:2–6 Löytöpaikka B; viisi kvartsikaavinta, 40/43 kvartsi-iskosta ja 63 kpl palanutta luuta. Diar. 14.11.2003
Lähistön muinaisjäännökset:	Kesälampi 2, 1000000770, kivikautinen asuinpaikka
Lähistön löydöt:	KM 34153 Kesälampi 2, kaksi kvartsi-iskosta. Diar. 14.11.2003
Kirjallisuus:	Kalle Taipale - Matti Saarnisto, Tulivuorista jääkausiin, Porvoo 1991

TUTKIMUSPERUSTE

Kohde tutkittiin, koska kivikautiselle asuinpaikan läheisyyteen oli suunniteltu uusi saunarakennus. Vuoden 2003 Enon kunnan muinaisjäännösinventoinnissa ja vuoden 2008 maastotarkastuksessa lähialueelta oli löytynyt kvartsisiesineitä, -iskoksia ja palaneita luita. Tontilla on vuonna 1973 valmistunut kesämökki ja vajarakennus.

KOHTEEN SIJAINTI JA KUVAUS

Tutkittava kohde sijaitsee 19 kilometriä pohjoisluoteeseen Enon luterilaisesta kirkosta, Kesälammin kaakkoisrannalla, mäntyä kasvavalla niemellä. Suunniteltu saunan rakennuspaikka sijaitsee noin 20 metriä lounaaseen kesämökistä, piha-alueen länsireunassa. Vuoden 2008 tarkastuksessa kvartseja havaittiin myös tontilla olevan kesämökin alta. Aikaisemmat, vuoden 2003, inventoinnissa löytyneet kvartsit ja palaneen luunkappaleet ovat tulleet kahdesta eri paikasta, noin 50 ja 85 metriä etelälounaaseen saunan rakennuspaikasta, mökkien kohdalta ja lähinaapurin kesämökin pihamaalta. Maasto on vaihtelevaa mäkimaastoa ja maaperä on enimmäkseen hiekkaa ja soraa.

Kesälampi ja sen itäpuolella oleva Rukavesi ovat yhteydessä laajaan Pieliseen, joka laskee Uimaharjun kautta Pielisjokeen. Saimaan transgressio eli vedennousu ei ole ulottunut Pieliselle asti, Pielinen laski noin 9500 vuotta sitten Valtimon Kalliojärven kynnyksen kautta pohjoiseen Sotkamon reittiin ja 8500–9000 vuotta sitten transgression vaikutuksesta vedet alkoivat valua Uimaharjun kautta Saimaaseen. Tämän jälkeen Pielisen altaan pohjoisosan rannat ovat paljastuneet regression vaikutuksesta (Kalle Taipale - Matti Saarnisto, Tulivuorista jääkausiin, sivu 286–287).

TUTKIMUSMENETELMÄT

Maanomistajan kepein merkitsemän saunan rakennuspaikan kohdalle mitattiin 7 x 6 metrin suuruisen kaivausalue (42 m², pitkän sivun suunta 23 goonia), josta kaivettiin noin 37 neliömetrin suuruisen osa. Puusto ja kannot rajoittivat koko rakennusalan tutkimista. Alustavan rakennussuunnitelman mukainen saunan rakennusala oli 17.5 neliometriä. Myöhemmin ilmeni, että rakennettava saunarakennus voi olla hieman erilainen kuin rakennuspiirroksessa oli kuvattu. Rakennuksen perustuspilareiden mukaisesti alueen nurkkiin ja sivuille kolmen metrin välein sijoitettiin 1 x 1 metrin suuruisen koekuoppien paikat. Nämä kuopat kaivettiin ensin, jotta saataisiin alusta käsitys siitä, missä mahdollinen muinaisjäännös sijaitsee ja kuinka laaja se olisi. Koekuoppia oli tarkoitus laajentaa tutkimustarpeen mukaan, mutta löytöjä alkoi tulla niin laajasti, että jouduimme kaivamaan lähes koko rakennusalan. Lapioita käytettiin turpeenpoistossa ja osittain myös puhtaita hiekkakerroksia kaivettaessa. Tarkkuutta vaativat löytöalueet ja maassa olleet värjäymät kaivettiin lastoilla. Löydöt otettiin talteen

5–10 senttimetrin kerroksissa ja löytösyvyudet mitattiin turpeen alapuolelta maanpinnasta. Asbestipitoiset saviastian palat pakattiin heti löytymisen jälkeen Minigrip-pusseihin, muut löydöt laitettiin paperipusseihin. Vaaituksien korkeuslukemana käytettiin Ympäristökeskuksen ilmoittamaa Pielisen päivittäistä vedenpinnan korkeutta. Koekuoppien maaperämuodostelmat ja kaivausalueella esiintyneet tulisijan ja punaisen hiekan alueet dokumentoitiin valokuvaamalla ja piirtämällä. Lisäksi koekuoppien maaperästä ja siinä olleista ilmiöistä kirjoitettiin tarkemmat muistiinpanot.

Alueen rakennukset ja muu tontti kartoitettiin GPS-laitteella ja paikannuspisteitä täydennettiin perinteisillä mittauksilla. Näiden tietojen avulla laadittiin yleiskartta mittakaavaan 1:500. Kaivausten lopuksi tutkittu rakennuspaikka täytettiin ja peitettiin turpeilla. Lisäksi lähistön kaikki mahdolliset avoimet maanpinnat tarkastettiin.

KAIVAUSHAVAINNOT

Kaivausalueen lounaisnurkan ruudussa 500/200, josta löytyi saviastian pala (KM 37920:43, "Palajguba 2"), oli viiden senttimetrin paksuinen turve, jonka alla oli noin 7 cm:n likaisen harmaa huuhtoutumiskerros. Sen alla oli 20 cm:n karkea, ruskean hiekan kerros, jona alla ohut 1–2 cm:n ruosteen ruskea rikastumiskerros. Tämän alla oli vaaleanruskea hieno hiekka (10 cm), joka syvemmällä muuttui harmaanruskeaksi hiesuksi.

Kaivausalueen kaakkoisosassa, ruutujen 501–502/204–205 rajalta löytyi tulisijan jäännös noin 30 cm:n syvyydestä (ks. tasokartta, kuva 10 ja digikuva 12). Tulisija oli tuhoutunut todennäköisesti rantavoimien vaikutuksesta. Tulisijassa oli muutamia palaneita kiviä ja pieni nokimaa-alue. Jäännöksen profiilissa C-D näkyy noin kahden senttimetrin paksuiset hiilijuovat kahden kivikerroksen välissä. Tulisijan ympärillä oli vaaleanruskeaa soraa ja karkeaa, lajittunutta ruskeaa hiekkaa. Tulisijan kohdalta löytyi 45 palaneen luun sirua (1.4 g). Tulisijasta otettiin hiilenmuruja C¹⁴-ajoitusta varten, mutta ajoitusnäytteeseen ei ollut varoja koekaivausryhmä II:n vuoden 2009 budjetissa.

Kaivausalueen koillisosan ruudussa 505/204 oli pieni, voimakkaan punaisen hiekan muodostama läikkä (ks. tasokartta, kuvat 7–8, digikuvat 10–11). Punaisen hiekka alue on osittain tuhoutunut myös rantavoimien vaikutuksesta. Läikän väri muistutti kivikautisten punamultahautojen läikkien väriä, mutta tämä läikkä on tulenpidon kuumuudesta johtuva. Vastaavia ilmiöitä tutkittiin keväällä Tamelan Keskisen ja Pihtiputaan Pohjoisniemen koekaivauksilla. Paikalla on ilmeisesti ollut tulisija, jonka ylimmät kerrokset ovat tuhoutuneet. Mitään punamultahautaan viittaavaa esineistöä eikä rakenteita ollut. Punaisen läikän kohdalta löytyi 139 palaneen luun sirua (1.7 g).

Kaivausalueen koillisosan ruudun 506/204.7 kohdalla turvetta oli 10–30 cm. Sen alla havaittiin 10 cm:n huuhtoutumiskerros, jonka alla oli noin kolme senttimetrin likaisen ruskea ja paikoin punertava

rikastumiskerros. Sen alla oli vaaleanruskea hiesu, jonka väri muuttui syvemmällä tummemman ruskeaksi. koekuopan koillisnurkassa oli savihiesua ja muissa kohdin myös soraa (katso profiilikartta, kuva 9 ja digikuva 13).

Kaivausalueen itäreunan ruutu 503/205.7 sijoittui kesämökin harmaiden jätevesien säiliön kohdalle. Tässä kuopassa erottui sama maaperärakenne (turve, harmaa huuhtoutumiskerros, punertavanruskea rikastumiskerros, hieno vaaleanruskea hiesu, sorainen vaaleanruskea hiekka ja vaaleanruskea/harmahtava hieno hiesu) kuin kaivausalueen koillisosassa. Koekuopassa oli kuitenkin poikkeuksena isohko, halkaisijaltaan 30 cm kivi.

Kaivausalueen luoteisnurkassa, ruudussa 506/200 oli 20 cm:n paksun turpeen alla 1–2 cm paksuinen musta kerros. Se saattaa olla metsäpalon aiheuttama tai tulvaveden liuottama maatuneen turpeen ja muiden rantakasvien jäänteiden muodostama kerros. Kuopassa erottui 10–15 cm:n syvyydestä alkava rantavoimien muovaama maaperä. Likaisenharmaan huuhtoutumiskerroksen alaosa oli aaltoileva ja syvemmällä 25 cm:n syvyydessä voimakkaan punaruskean rikastumiskerroksessa oli karkean hiekan, soran ja pikkukivien muodostamia poimumaisia vyöhykkeitä. Ruudussa 503/200 erottui selkeä, rantatörmien (lounais-koillis) suuntainen, soraisen hiekan ja hienon hiekan raja noin 25 cm:n syvyydessä.

Kaivausalueella oli merkkejä tulvan sekoittamista maakerroksista. Vuoden 1899 kesällä ollut suurtulva, "valapaton tulva", oli nostanut Suomen sisäjärvien vedenpintaa jopa 2.5 metriä. Ilmiö johtui edellisen talven suurista lumimääristä ja niiden nopeasta sulamisesta. Kesalammen vedenpinnan ollessa pari metriä nykyistä tasoa ylempänä ja kovien pohjoistuulien nostattama myrsky on nostanut vedenpinnan kaivausalueen korkeudelle asti.

LÖYDÖT

Löytöaineisto on melko monipuolinen ja siihen kuuluu sekä kivikautisia että varhaismetallikautisia löytöjä. Suurin osa esineistöstä on kvartseja ja niiden joukossa on 44 esineiksi määritettyä löytöä (katso taulukko). Kvartsimateriaalin laatu oli keskimäärin hyvä ja muutamia erikoisen hyvälaatuisia kvartseja esiintyi. Säröisen kvartsin osuus jäi pieneksi ja huonolaatuisia kvartseja ei juuri kaivausalueelta tavattu.

Varsinaiselta kaivausalueelta ei löytynyt yhtään kiviesinettä. Kivitaltan katkelma (KM 37920:194) löytyi mökkitieltä (P:6987502, I:3657873), noin 100 metriä etelälounaaseen kesämökistä. Katkelman toinen lape on osittain hiottu ja samoin kaareva kylki. Katkelman päät ovat katkenneet ja kiviaines on harmaata liusketta. Punertavanruskeaa hiekkakivisen hioimen katkelman (KM 37920:45) toinen lape on sileä, mutta ei ole varmaa onko se muodostunut hiomisen tuloksena.

Löytömäärät ja niiden suhteellinen jakauma

	kpl	paino g	kpl%	paino%
Hiekkakiveä	1	225,1	0,1 %	6,8 %
Hioimen katkelma?	1	52,8	0,1 %	1,6 %
Kivilaji-iskoksia (myös asbestia)	7	53,7	0,7 %	1,6 %
Kvartsi-iskoksia	437	1103,3	40,8 %	33,1 %
Kvartsiesine?	1	9,1	0,1 %	0,3 %
Kvartsiesineen katkelma	1	3,2	0,1 %	0,1 %
Kvartsiesineen teelmä?	1	6,3	0,1 %	0,2 %
Kvartsiitti-iskoksia	6	351,2	0,6 %	10,5 %
Kvartsikaavin	18	85,1	1,7 %	2,6 %
Kvartsiesineitä?	1	2,3	0,1 %	0,1 %
Kvartsiuurtimia	6	45,3	0,6 %	1,4 %
Kvartsiiveitsi	10	38,2	0,9 %	1,1 %
Kvartsiytimiä	18	1003,3	1,7 %	30,2 %
Palanutta luuta	450	22,3	42,1 %	0,7 %
Palanutta savea	1	2,4	0,1 %	0,1 %
Saviastian kylkipaloja	108	229,0	10,1 %	6,9 %
Saviastian reunapaloja	2	36,2	0,2 %	1,1 %
Taltan katkelma (irtolöytö)	1	60,7	0,1 %	1,8 %
Yhteensä	1070	3329,5	100,0 %	100,0 %

Kvartsien suhteellinen painojakauma löytökohdittain

Q% pai	200	200,5	200,6	201	201,2	201,4	201,5	202	202,4	202,5	203	203,5	204	204,2	204,7	205	205,4	205,5	205,7	yht.
506	0,5									1,3										1,8
505,8	0,1																			0,1
505,5			0,5	4,5			1,3						0,4							6,7
505		2,1		0,3				0,3			0,2			0,1						3,0
504,5								0,4												0,4
504		2,4										1,2	0,1							0,1
503	0,2			13,8				1,1			1,6		1,0		4,3	3,8	0,5		0,4	26,6
502,5																				1,0
502,4																		0,0		0,0
502,3																				0,7
502	1,4						3,6	0,0		0,7		0,4			9,8					15,9
501	13,6					3,4				1,4	0,1	0,7			0,8					19,9
500,5					1,4															1,4
500	14,8			0,5					3,0							0,1				18,7
yht.	30,6	4,6	0,5	19,2	1,4	3,4	4,8	1,8	3,0	3,4	1,9	2,2	1,8	0,1	14,9	3,8	0,5	0,0	2,1	100,0

Kvartsien suhteellinen kappale ja painojakauma löytökerroksittain

Kvartsit	kpl%	paino%
0,0	0,4	0,1
0,5	21,6	29,9
0,8	1,6	0,7
1,0	0,4	0,2
1,3	7,2	1,4
1,5	40,1	40,2
1,8	5,0	2,9
2,3	2,0	0,7
2,5	19,0	22,1
3,5	2,4	1,8
4,5	0,2	0,0
yht.	100,0	100,0

Saviastian palojen suhteelliset kappale- ja painomäärät löytökerroksittain

kerros	kpl%	paino%
0,50	3,6	8,9
0,75	0,9	4,8
1,00	7,3	4,6
1,25	9,1	20,3
1,50	7,3	26,8
1,75	7,3	4,1
2,00	33,6	16,7
2,25	23,6	6,6
2,50	7,3	7,3
Yhteensä	100,0	100,0

Saviastian paloja on 110 kappaletta 231.4 g, joista kaksi on reunapaloja. Saviastian palojen sekoitteena on käytetty yleisimmin asbestia (63 palassa, 57.3 %) tai kivimurskaa (10 palassa, 9.1 %, alumerot: 12, 50, 60, 68, 89, 141, 144, 155 ja 158) sekä näitä molempia (25 palassa, 22.7 %). Saviastian palojen koristelussa on käytetty I-palkkileimoja ja eri kokoisia kuoppia, matalia tai vinoja painanteita ja kapeita katkoviivoja, vedettyjä viivoja. Saviastian palojen koristelutyylin mukaan ne voidaan määrittää ainakin kolmeen eri aikajaksoon. Vanhimmat palat (KM 37920: 12) kuuluvat Sperrings-keramiikkaan eli kampakeramiikan vanhimpaan vaiheeseen, neoliittisen kivikauden alkuun. Osa paloista kuuluu Kierikki-keramiikkaryhmän aikaan eli kivikauden loppuun. Nuorin yksittäinen koristeltu saviastian yläosasta oleva kylkipala (KM 37920:43) edustaa Äänisen länsipuolella esiintynyttä asbestisekoitteista Palajguba 2 -keramiikkaa (FL Christian Carpelanin suullinen tieto 26.1.2010). Kyseinen keramiikka ajoitetaan vuoteen 1000 eKr eli varhaismetallikautiseksi. Löytöjen joukossa saattaa olla muitakin samaan astiaan kuuluvia asbestisekoitteisia paloja, mutta niissä ei ole koristelua.

DG. 690:15. KM 37920:43. "Palajguba 2"
Mitat: 38.5 x 57.5 x 7 mm, 12.6 g.

DG. 690:16. KM 37920:12. "Sperrings"
Mitat: 22.7 x 60.6 x 10.9 mm, 6,4 g.

Reunapalassa KM 37920:59 on reunan päällä vinoja painanteita ja kylki on koristelematon. Tämän jyrkän astian sisäpuoli on naarmupintainen.

DG. 690:17. KM 37920:43. "Kierikki"
Mitat: 38.8 x 65.2 x 14 mm, 25 g.

Saviastian palojen esiintyminen keskittyi kaivausalueen etelä- ja kaakkoisosaan.

Saviastian palojen suhteelliset kappalemäärät löytökohdittain

% ker kpl X/Y	200	201	201,4	201,5	202,4	202,5	203,5	204	204,7	205,5	yhteensä
505,5								5,5			5,5
503									1,8		1,8
502,4										0,9	0,9
502	7,3			3,6							10,9
501	40,0		1,8			24,5	0,9			0,9	68,2
500	0,9	6,4			5,5						12,7
yhteensä	48,2	6,4	1,8	3,6	5,5	24,5	0,9	5,5	1,8	1,8	100,0

Saviastian palojen suhteelliset painomäärät löytökohdittain

%ker pai X/Y	200	201	201,4	201,5	202,4	202,5	203,5	204	204,7	205,5	yhteensä
505,5								5,0	0,3		5,3
503									11,1		11,1
502,4										0,9	0,9
502	4,6			8,9							13,5
501	23,6		13,6			6,7	0,5			0,1	44,4
500	4,8	3,9			16,1						24,8
yhteensä	33,0	3,9	13,6	8,9	16,1	6,7	0,5	5,0	3 11,1	0,9	100,0

Saviastian palojen suhteelliset kappale- ja painomäärät löytökerroksittain

kerros	kpl%	paino%
0,50	3,6	8,9
0,75	0,9	4,8
1,00	7,3	4,6
1,25	9,1	20,3
1,50	7,3	26,8
1,75	7,3	4,1
2,00	33,6	16,7
2,25	23,6	6,6
2,50	7,3	7,3
Yhteensä	100,0	100,0

YHTEENVETO

Koekaivauksissa saatiin kaivettua koko suunnitellun saunan rakennuspaikka. Kaivauksissa löytyi monipuolinen valikoima saviastian paloja ja melko runsas määrä kvartsimateriaalia. Paikalla on asuttu ilmeisesti jo vanhimmalta kivilaudella ja nuorimmat saviastian palat ajoittavat paikan varhaismetallikauteen. Saviastian palojen joukossa oli Palauguba 2 -keramiikkaa muistuttava asbestisekoitettu ja katkoviivakoristeinen pala. Kaivausalueella oli kaksi osittain tuhoutunutta tulisijan jäännöstä, joista toisesta oli jäljellä vain kuumuuden aiheuttama punainen läikkä. Alueen maaperässä oli havaittavissa rantavoimien aiheuttamia kerrostumia ja maa-aineksien lajittumia eikä siinä ollut säilynyt selkeitä muinaisia asumisesta jääneitä jälkiä. Viimeisin kaivauspaikalle asti ulottunut tulva on ollut vuonna 1899, jolloin Suomen suurjärvien pinnat, Pielinen mukaan lukien, olivat jopa yli kaksi metriä normaalia ylempänä.

Koekaivausten perusteella Museovirasto totesi, ettei suunnitellulle saunan rakentamiselle ole muinaismuistolain edellyttämää estettä. Rakennuksen ulkopuolella olevat alueet ovat edelleen rauhoitettuja.

Simo Vanhatalo, HuK

Helsinki 26.2.2010

VALOKUVALUETTELO

JOENSUU (ENO) Kesälampi 3 2009
kuvaaja: Simo Vanhatalo
negatiivikoko: 6 x 6

- Kuva 1 / F. 145774:1 Suunniteltu saunarakennuksen paikka, taustalla kesämökki, kuvattu etelälounaasta.
- Kuva 2 / F. 145774:2 Suunniteltu saunarakennuksen paikka, kuvattu kaakosta.
- Kuva 3 / F. 145774:3 Suunniteltu saunarakennuksen paikka, kuvattu itäkoillisesta.
- Kuva 4 / F. 145774:4 Suunniteltu saunarakennuksen paikka ja takana tie, jonka pinnalta löytyi kvartsia, kuvattu pohjoiskoillisesta.
- Kuva 5 / F. 145774:5 Rantavalleja, oikealla kesämökki, kuvattu etelälounaasta.
- Kuva 6 / F. 145774:6 Tontin piha-alueita, suunniteltu saunarakennuksen paikka oikealla, kuvattu pohjoiskoillisesta.
- Kuva 7 / F. 145774:7 Ruudun 505/204 voimakkaan punaruskea läikkä ja kiviä noin 17 senttimetrin syvyydessä, kuvattu länsiluoteesta.
- Kuva 8 / F. 145774:8 Ruudun 505/204 voimakkaan punaruskea läikkä ja kiviä noin 17 senttimetrin syvyydessä, kuvattu pohjoiskoillisesta.
- Kuva 9 / F. 145774:9 Kaivausalueen koillisosan ruutu 506/204.7 noin 52 senttimetrin syvyydessä, kuvattu lounaasta.
- Kuva 10 / F. 145774:10 Tulisijan jäänteet ruutujen 501–502/204–205 rajalla noin 30 senttimetrin syvyydessä, kuvattu itäkaakosta.

DIAKUVALUETTELO

JOENSUU (ENO) Kesälampi 3 2009
kuvaaja: Simo Vanhatalo
filmikoko: 24 x 36

- D. 61284:1 Suunniteltu saunarakennuksen paikka, kuvattu etelälounaasta.
- D. 61284:2 Suunniteltu saunarakennuksen paikka, takana kesämökki, kuvattu etelälounaasta.
- D. 61284:3 Suunniteltu saunarakennuksen paikka, kuvattu koillisesta.
- D. 61284:4 Suunniteltu saunarakennuksen paikka, takana Kesälampi, kuvattu itäkoillisesta.
- D. 61284:5 Suunniteltu saunarakennuksen paikka, takana Kesälampi, kuvattu koillisesta.
- D. 61284:6 Rantavalleja, oikealla kesämökki, kuvattu etelästä.
- D. 61284:7 Mökkitie, jonka pinnalta löytyi kvartsia, kuvattu koillisesta.
- D. 61284:8 Mökkitien eteläisempää osaa, jonka pinnalta löytyi kvartsikeskittymä, kuvattu pohjoiskoillisesta.
- D. 61284:9 Mökin piha-aluetta, kuvattu lounaasta.
- D. 61284:10 Mökin piha-aluetta, kuvattu pohjoiskoillisesta.
- D. 61284:11 Mökin piha-aluetta, kuvattu länsiluoteesta.
- D. 61284:12 Mökin rantaa, takana Kesälampi, kuvattu itäkaakosta.
- D. 61284:13 Työntekijät tauolla, kuvattu länsiluoteesta.
- D. 61284:14 Ruudun 505/204 voimakkaan punaruskea läikkä ja kiviä noin 17 senttimetrin syvyydessä, kuvattu länsiluoteesta.
- D. 61284:15 Ruudun 505/204 voimakkaan punaruskea läikkä ja kiviä noin 17 senttimetrin syvyydessä, kuvattu pohjoiskoillisesta.
- D. 61284:16 Tulisijan jäänteet ruutujen 501–502/204–205 rajalla noin 30 senttimetrin syvyydessä, kuvattu itäkaakosta.
- D. 61284:17 Kaivausalueen koillisosan ruutu 506/204.7 noin 52 senttimetrin syvyydessä, kuvattu lounaasta.
- D. 61284:18 Kaivausalueen ruutu 500/204.7, noin 42 senttimetrin syvyydessä, kuvattu länsiluoteesta.

- DG. 690:1 Suunniteltu saunarakennuksen paikka, kuvattu etelälounaasta.
- DG. 690:2 Suunniteltu saunarakennuksen paikka, kuvattu koillisesta.
- DG. 690:3 Suunniteltu saunarakennuksen paikka, taustalla mökkitie, jonka pinnalta löytyi kvartsia, kuvattu pohjoiskoillisesta.
- DG. 690:4 Mökkitie, jonka pinnalta löytyi kvartsia, kuvattu koillisesta.
- DG. 690:5 Rantavalleja, oikealla kesämökki, kuvattu etelästä.
- DG. 690:6 Mökin rantaa, taustalla Kesälampi, kuvattu itäkaakosta.
- DG. 690:7 Jan-Erik Nyman, Riikka Mustonen ja Fredrik Gunnarsson järjestävät kaivaustarvikkeita kaivausten loputtua.
- DG. 690:8 Fredrik Gunnarsson pakkaa kaivaustarvikkeita kaivausten loputtua.
- DG. 690:9 Jan-Erik Nyman pakkaa kaivaustarvikkeita kaivausten loputtua.
- DG. 690:10 Ruudun 505/204 voimakkaan punaruskea läikkä ja kiviä noin 17 senttimetrin syvyydessä, kuvattu länsiluoteesta.
- DG. 690:11 Ruudun 505/204 voimakkaan punaruskea läikkä ja kiviä noin 17 senttimetrin syvyydessä, kuvattu pohjoiskoillisesta.
- DG. 690:12 Tulisijan jäänteet ruutujen 501–502/204–205 rajalla noin 30 senttimetrin syvyydessä, kuvattu itäkaakosta.
- DG. 690:13 Kaivausalueen koillisosan ruutu 506/204.7 noin 52 senttimetrin syvyydessä, kuvattu lounaasta.
- DG. 690:14 Kaivausalueen ruutu 500/204.7, noin 42 senttimetrin syvyydessä, kuvattu länsiluoteesta.
- DG. 690:15 KM 37920:43. "Palajguba 2" -saviastian pala.
- DG. 690:16 KM 37920:12. "Sperrings" -saviastian pala.
- DG. 690:17 KM 37920:43. "Kierikki" -saviastian pala.

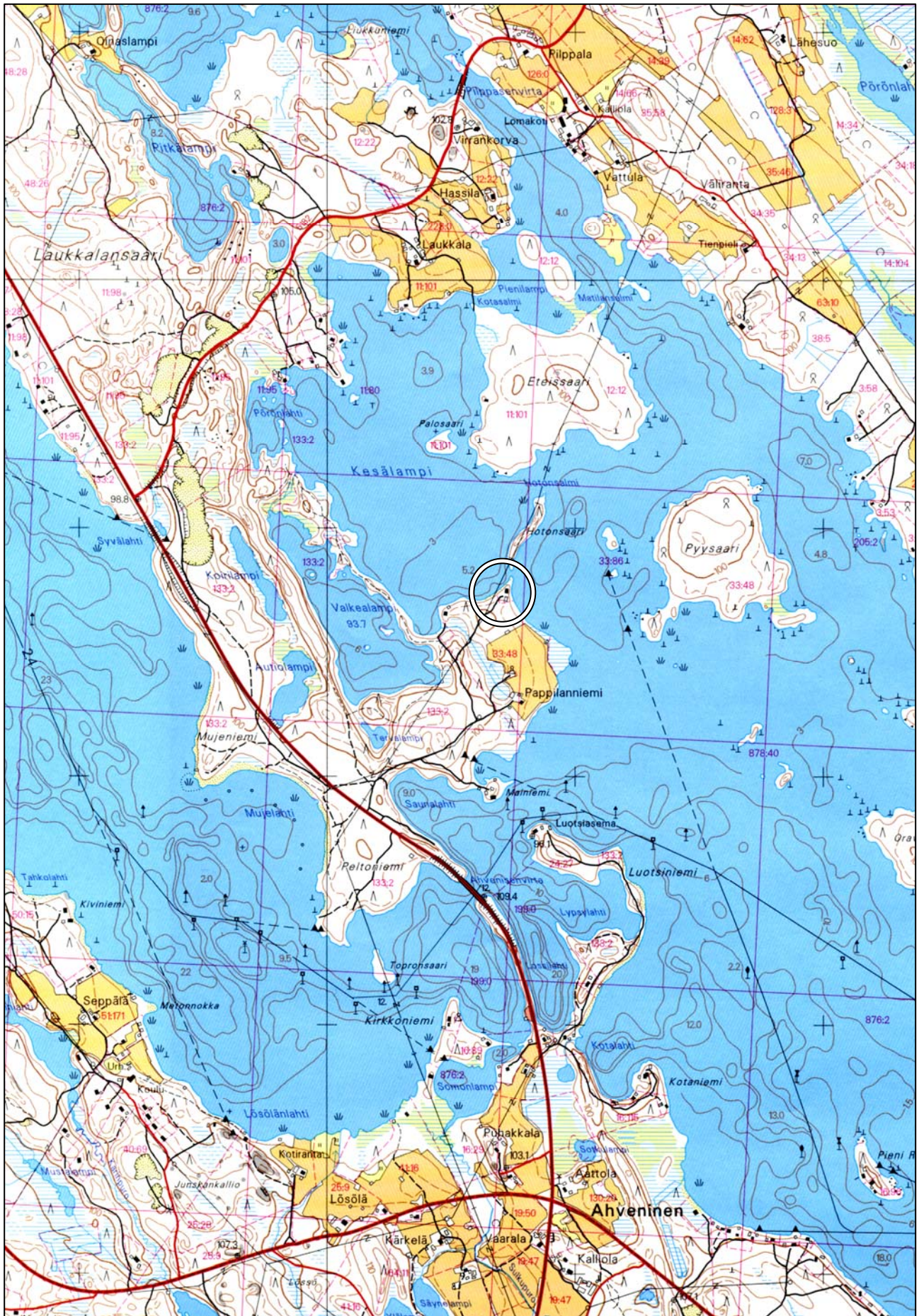

JOENSUU (ENO) Kesälampi 3
MK 433101 Ukkola, pain. 1995

Simo Vanhatalo 2009

P: 6987551, I: 3657903, Z: 96.35 – 97.00, (X: 6983735, Y: 4505697, Z: 96.35 – 97.00)

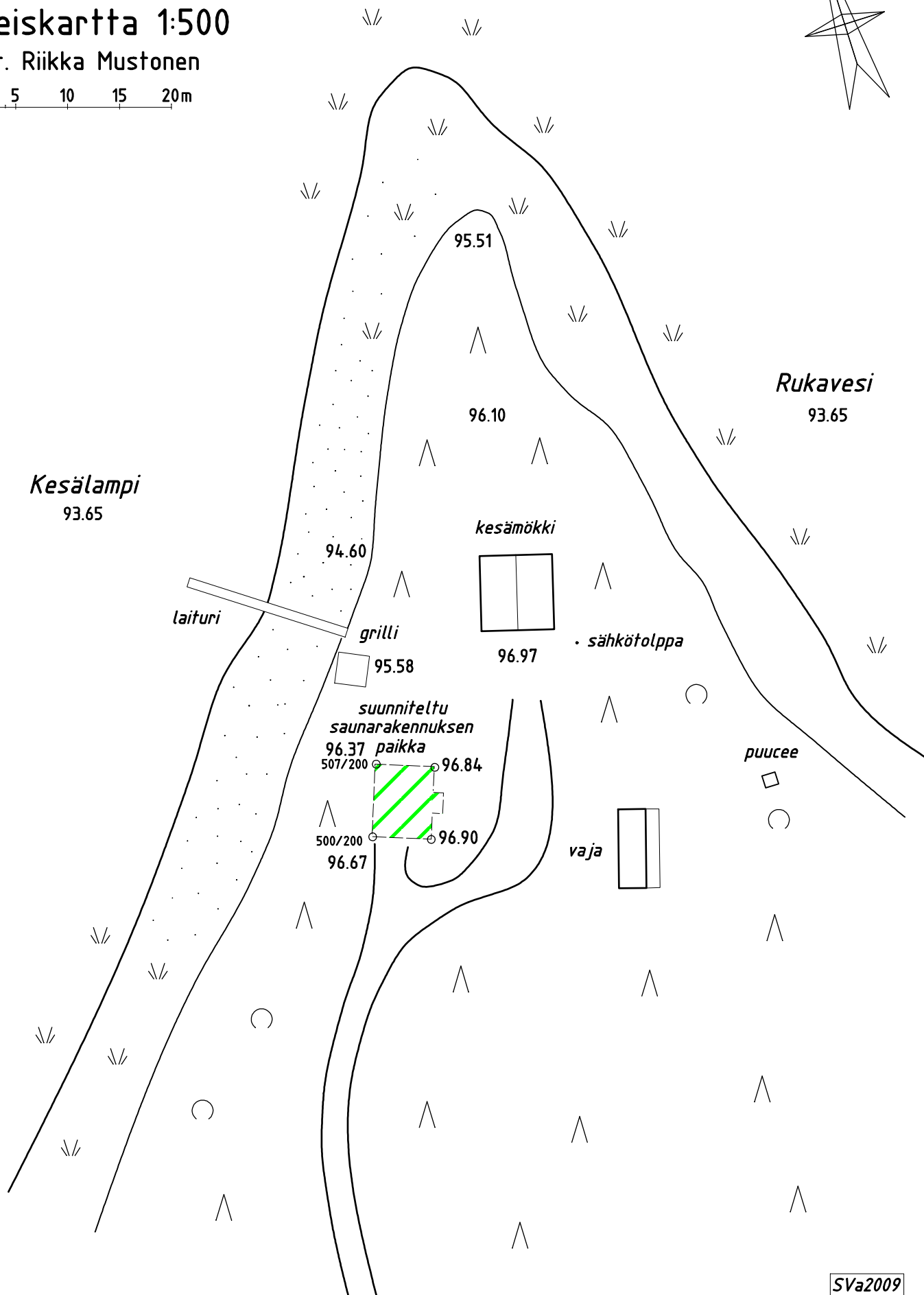
JOENSUU (Eno) Kesälampi 3

Simo Vanhatalo 2009

Yleiskartta 1:500

piirt. Riikka Mustonen

0 5 10 15 20m

JOENSUU (Eno) Kesälampi 3 Simo Vanhatalo 2009

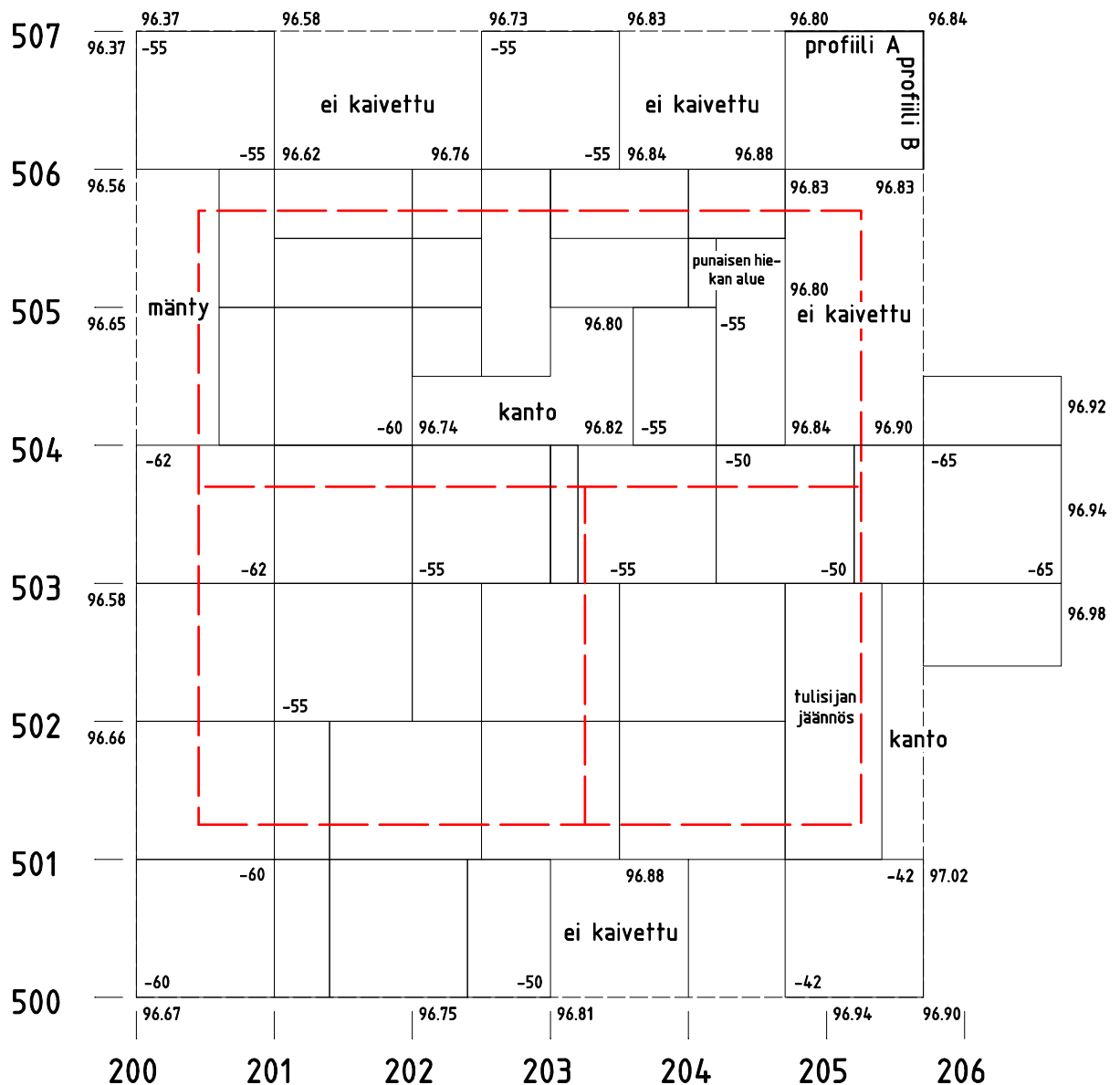
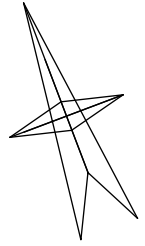
Vaaituskartta 1:50

piirt. Riikka Mustonen

 suunniteltu rakennuspaikka

96.67 pintaluku m mpy

-55 kaivaussyvyys cm

JOENSUU (Eno) Kesälampi 3

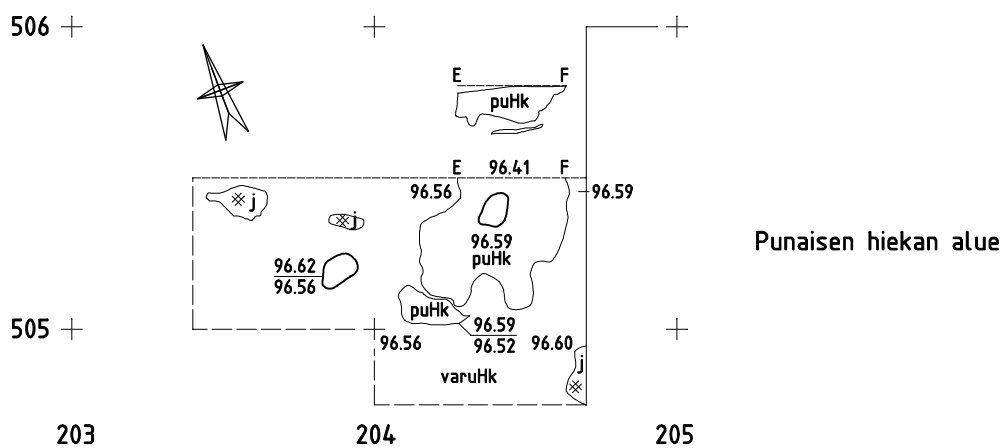
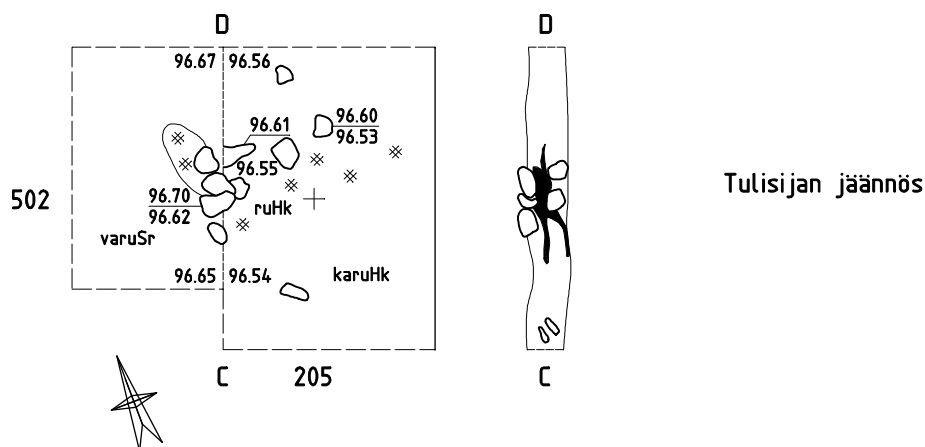
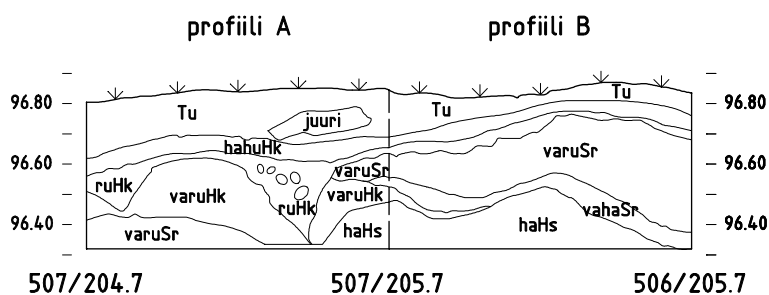
Simo Vanhatalo 2009

Profiili- ja tasokartta 1:25

piirt. Riikka Mustonen

Tu	turve	haHs	harmaa hiesu
hahuHk	harmaa huutoutunut hiekka	※	hiili
ruHk	ruskea hiekka	※j	hiili/juuri
varuHk	vaaleanruskea hiekka	○	kivi
varuSr	vaaleanruskea sora	○○	vaaleanruskea hiekka
karuHk	karkea ruskea hiekka		

Kuva 1 / F. 145774:1

Suunniteltu saunarakennuksen paikka, taustalla kesämökki, kuvattu etelälounaasta.

Kuva 2 / F. 145774:2

Suunniteltu saunarakennuksen paikka, kuvattu kaakosta.

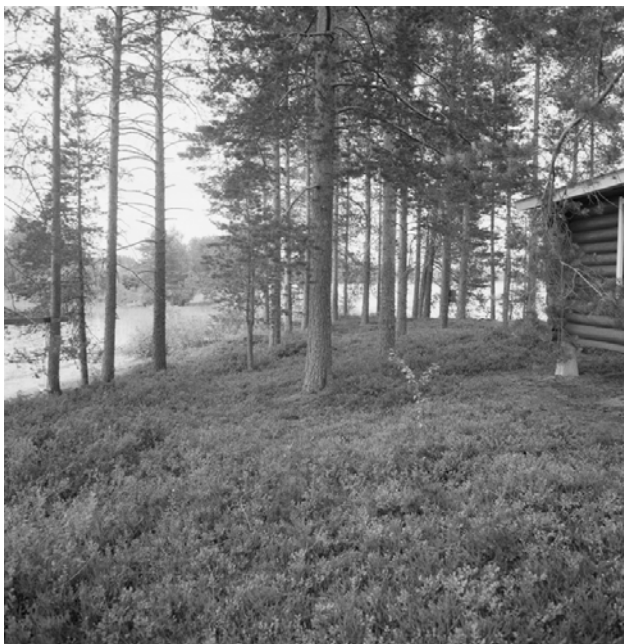
Kuva 3 / F. 145774:3

Suunniteltu saunarakennuksen paikka, kuvattu itäkoillisesta.

Kuva 4 / F. 145774:4

Suunniteltu saunarakennuksen paikka ja takana tie, jonka pinnalta löytyi kvartseja, kuvattu pohjoiskoillisesta.

Kuva 5 / F. 145774:5

Rantavalleja, oikealla kesämökki, kuvattu etelälounaasta.

Kuva 6 / F. 145774:6

Tontin piha-alueita, suunniteltu saunarakennuksen paikka oikealla, kuvattu pohjoiskoillisesta.

Kuva 7 / F. 145774:7

Ruudun 505/204 voimakkaan punaruskea läikä ja kiviä noin 17 senttimetrin syvyydessä, kuvattu länsiluoteesta.

Kuva 8 / F. 145774:8

Ruudun 505/204 voimakkaan punaruskea läikä ja kiviä noin 17 senttimetrin syvyydessä, kuvattu pohjoiskoillisesta.

Kuva 9 / F. 145774:9

Kaivausalueen koillisosan ruutu 506/204.7 noin 52 senttimetrin syvyydessä, kuvattu lounaasta.

Kuva 10 / F. 145774:10

Tulisijan jäänteet ruutujen 501–502/204–205 rajalla noin 30 senttimetrin syvyydessä, kuvattu itäkaakosta.

Digikuva 1 / DG. 690: 1

Suunniteltu saunarakennuksen paikka,
Digikuvattu etelälounaasta.

Digikuva 2 / DG. 690: 2

Suunniteltu saunarakennuksen paikka,
Digikuvattu koillisesta.

Digikuva 3 / DG. 690: 3

Suunniteltu saunarakennuksen paikka, taustalla mökkitie, jonka pinnalta löytyi kvartssia,
Digikuvattu pohjoiskoillisesta.

Digikuva 4 / DG. 690: 4

Mökkitie, jonka pinnalta löytyi kvartssia,
Digikuvattu koillisesta.

Digikuva 5 / DG. 690: 5

Rantatörmää, oikealla kesämökki, Digikuvattu etelästä.

Digikuva 6 / DG. 690: 6

Mökin rantaa, taustalla Kesälampi, Digikuvattu itäkaakosta.

Digikuva 7 / DG. 690: 7

Jan-Erik Nyman, Riikka Mustonen ja Fredrik Gunnarsson järjestävät kaivaustarvikkeita kaivausten loputtua.

Digikuva 8 / DG. 690: 8

Fredrik Gunnarsson pakkaa kaivaustarvikkeita kaivausten loputtua.

Digikuva 9 / DG. 690: 9

Jan-Erik Nyman pakkaa kaivaustarvikkeita kaivausten loputtua.

Digikuva 10 / DG. 690: 10

Ruudun 505/204 voimakkaan punaruskea läikä ja kiviä noin 17 senttimetrin syvyydessä, Digikuvattu länsiluoteesta.

Digikuva 11 / DG. 690: 11

Ruudun 505/204 voimakkaan punaruskea läikä ja kiviä noin 17 senttimetrin syvyydessä, Digikuvattu pohjoiskoillisesta.

Digikuva 12 / DG. 690: 12

Tulisijan jäänteet ruutujen 501–502/204–205 rajalla noin 30 senttimetrin syvyydessä, Digikuvattu itäkaakosta.

Digikuva 13 / DG. 690: 13

Kaivausalueen koillisosan ruutu 506/204.7 noin 52 senttimetrin syvyydessä, Digikuvattu lounaasta.

Digikuva 14 / DG. 690: 14

Kaivausalueen ruutu 500/204.7, noin 42 senttimetrin syvyydessä, Digikuvattu länsiluoteesta.